

KOPĒJĀ NOSTĀJA (EK) Nr. 22/2008,
ko Padome pieņēmusi 2008. gada 23. jūnijā
 nolūkā pieņemt Eiropas Parlamenta un Padomes ... Direktīvu 2008/.../EK par lidostas maksām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/C 254 E/02)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 80. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Lidostu galvenais uzdevums un komercdarbība ir nodrošināt pakalpojumus gaisa kuģiem no to nolaišanās līdz pacelšanās brīdim, kā arī pasažieru un kravu apkalpošanu, lai gaisa pārvadātāji varētu sniegt gaisa pārvadājumu pakalpojumus. Tādēļ lidostas piedāvā aprīkojumu un pakalpojumus, kuri ir saistīti ar gaisa kuģu darbību, pasažieru apkalpošanu un kravu apstrādi un kuru izmaksas pamatā sedz no lidostas maksām. Lidostas administrācijām, kas nodrošina aprīkojumu un pakalpojumus, par kuriem tiek noteiktas lidostas maksas, būtu jācenšas darboties rentabli.
- (2) Ir jāizveido kopēja regulējuma sistēma attiecībā uz lidostas maksu pamatiezīmēm un maksu noteikšanas veidu, jo, šādam regulējumam izstrūkstot, pamatprasības attiecībās starp lidostas administrāciju un lidostas lietotājiem var netikt izpildītas. Šāda regulējuma sistēma nedrīkstētu skart dalībvalsts iespēju noteikt, kādā mērā var ņemt vērā ieņēmumus no lidostas komercdarbības, lai noteiktu lidostas maksas.
- (3) Šī direktīva būtu jāpiemēro tām lidostām Kopienā, kuru lielums pārsniedz minimālo, jo attiecībā uz mazu lidostu vadību un finansējumu nav nepieciešams piemērot Kopienas regulējumu, un lidostai ar lielāko pasažieru skaitu katrā dalībvalstī.

(4) Lai veicinātu teritoriālo kohēziju, dalībvalstīm būtu jādod iespēja piemērot vienotu maksu sistēmu, kas aptvertu lidostu tīklu. Ekonomiskajiem pārvedumiem no vienas lidostas uz citu šādos tīklos būtu jāatbilst Kopienas tiesību aktiem.

(5) Transporta plūsmu sadalījuma dēļ dalībvalstīm būtu jābūt iespējai atļaut lidostas administrācijai lidostām, kas sniedz pakalpojumus vienā un tajā pašā pilsētā vai konurbācijā, piemērot vienādas lidostas maksas. Ekonomiskajiem pārvedumiem no vienas šādas lidostas uz citu būtu jāatbilst attiecīgajiem Kopienas tiesību aktiem.

(6) Stimuli, lai sāktu jaunus maršrutus, kas sekmētu, *inter alia*, neizdevīgākā stāvoklī esošu vai attālāku reģionu attīstību, jāpiešķir tikai saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem.

(7) Maksu iekasēšana par aeronavigācijas pakalpojumu un lidlauka pakalpojumu sniegšanu ir jau izskatīta attiecīgi Komisijas Regulā (EK) Nr. 1794/2006 (2006. gada 6. decembris), ar ko nosaka kopēju tarififikācijas sistēmu aeronavigācijas pakalpojumiem ⁽⁴⁾ un Padomes Direktīvā 96/67/EK (1996. gada 15. oktobris) par pieeju lidlauka sniegto pakalpojumu tirgum Kopienas lidostās ⁽⁵⁾. Maksas, ko uzliek par palīdzības finansēšanu invalīdiem un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, regulē ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesībām, ceļojot ar gaisa transportu ⁽⁶⁾.

(8) Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas padome (ICAO padome) 2004. gadā pieņēma lidostas maksu politiku, kas, *inter alia*, ietvēra arī principus attiecībā uz to saikni ar izmaksām, nediskrimināciju un lidostu ekonomiskā regulējuma neatkarīgu mehānismu.

(9) ICAO padome ir paudusi uzskatu, ka lidostas maksa ir maksājums, kas īpaši ir paredzēts un tiek piemērots, lai segtu izdevumus, kas rodas, nodrošinot aprīkojumu un pakalpojumus civilajai aviācijai, savukārt nodoklis ir maksājums, kas paredzēts, lai vairotu valsts valdību vai vietējo pašvaldību ieņēmumus, un tos parasti nenovirza civilajai aviācijai kopumā vai saistībā ar konkrētām izmaksām.

⁽¹⁾ OVC 10, 15.1.2008., 35. lpp.

⁽²⁾ OVC 305, 15.12.2007., 11. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 15. janvāra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts), Padomes 2008. gada 23. jūnijā Kopējā nostāja un ... Eiropas Parlamenta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽⁴⁾ OV L 341, 7.12.2006., 3. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 272, 25.10.1996., 36. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 204, 26.7.2006., 1. lpp.

- (10) Lidostas maksām būtu jābūt nediskriminējošām. Būtu jānosaka obligāta regulāru konsultāciju procedūra starp lidostas administrāciju un lidostas lietotājiem, paredzot iespēju jebkurai no pusēm vērsties pie neatkarīgas uzraudzības iestādes, ja lidostas lietotāji apstrīd kādu lēmumu par lidostas maksām vai maksu sistēmas izmaiņām.
- (11) Lai nodrošinātu lēmumu objektivitāti un šīs direktīvas pareizu un efektīvu piemērošanu, katrā dalībvalstī būtu jāizveido neatkarīga uzraudzības iestāde. Šīs iestādes rīcībā būtu jābūt visiem nepieciešamajiem personāla, speciālu zināšanu un finanšu resursiem savu uzdevumu veikšanai.
- (12) Lidostu lietotājiem ir būtiski regulāri saņemt informāciju no lidostas administrācijas par to, kā un uz kāda pamata tiek aprēķinātas lidostas maksas. Šāda pārredzamība sniegtu gaisa pārvadātājiem ieskatu lidostas izmaksās un priekšstatu par lidostas investīciju produktivitāti. Lai lidostas administrācija varētu atbilstīgi novērtēt turpmāku ieguldījumu vajadzību, lidostas lietotājiem būtu laikus jāsniedz lidostas administrācijai informācija par visām savas darbības prognozēm, attīstības projektiem un īpašām prasībām un ierosinājumiem.
- (13) Lidostu administrācijām būtu jāinformē lidostu lietotāji par lielākajiem infrastruktūras projektiem, jo tie būtiski ietekmē lidostas maksu sistēmu vai lielumu. Šāda informācija būtu jāsniedz, lai būtu iespējama infrastruktūras izmaksu pārraudzība un lai attiecīgajā lidostā nodrošinātu piemērotu un rentablu aprīkojumu.
- (14) Lidostu administrācijām būtu jānodrošina iespēja piemērot tādas lidostas maksas, kas atbilst infrastruktūrai un/vai sniegto pakalpojumu līmenim, jo gaisa pārvadātāju likumīgās interesēs ir pieprasīt no lidostas administrācijas tādas pakalpojumus, kas ir atbilstīgi cenas un kvalitātes attiecībai. Tomēr diferencētai infrastruktūrai vai pakalpojumiem bez diskriminācijas jābūt pieejamiem visiem pārvadātājiem, kas tos vēlas izmantot. Ja pieprasījums pārsniedz piedāvājumu, piekļuve būtu jānosaka pēc objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus izstrādā lidostas administrācija. Jebkādai lidostas maksu diferencēšanai jābūt pārredzamai, objektīvai un pamatotai ar skaidriem kritērijiem.
- (15) Lidostas lietotājiem un lidostas administrācijai būtu jābūt iespējai noslēgt līgumu par pakalpojumu apjomu, ņemot vērā sniegto pakalpojumu kvalitātes atbilstību lidostas maksām. Sarunas par sniegto pakalpojumu kvalitātes atbilstību lidostas maksām varētu risināt kā daļu no konsultēšanās procesa.
- (16) Šai direktīvai nevajadzētu skart Līgumu, jo īpaši tā 81. un 89. pantu.
- (17) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, noteikt kopējus principus lidostas maksu iekasēšanai Kopienas lidostās, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībval-

stīs, jo to līmenī lidostas maksu sistēmu nevar vienoti ieviest visā Kopienā, un to, ka minētās rīcības mēroga vai iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets

1. Šī direktīva nosaka kopējus principus lidostas maksu iekasēšanai Kopienas lidostās.
2. Šo direktīvu piemēro visām lidostām, kuras atrodas teritorijā, uz ko attiecas Līgums, un kuras ir atvērtas komerciālai satiksmei un kuru gada apgrozījums pārsniedz 5 miljonus pasažieru, kā arī uz lidostu ar lielāko pasažieru skaitu katrā dalībvalstī.
3. Dalībvalstis publicē sarakstu, kurā iekļauj tās lidostas savā teritorijā, kurām piemēro šo direktīvu. Minēto sarakstu pamato ar Komisijas (EUROSTAT) datiem un ik gadu atjaunina.
4. Šo direktīvu nepiemēro maksājumiem, kurus iekasē kā atlīdzību par aeronavigācijas pakalpojumiem ceļā un termināļos saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1794/2006, vai maksājumiem, kurus iekasē kā atlīdzību par lidlauka pakalpojumiem, kas minēti pielikumā Direktīvai 96/67/EK, vai maksājumiem, kurus iekasē, lai finansētu palīdzību pasažieriem invalīdiem un pasažieriem ar ierobežotām pārvietošanās spējām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2006.
5. Šī direktīva neskar katras dalībvalsts tiesības piemērot papildu reglamentējošus pasākumus, kuri atbilst šai direktīvai vai citiem atbilstīgiem Kopienas tiesību aktiem, attiecībā uz jebkuru lidostas administrāciju, kura atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Tie var būt ekonomiskas pārraudzības pasākumi, piemēram, maksu sistēmu un/vai maksu lieluma apstiprināšana, tostarp maksu iekasēšanas metodes, kas balstās uz stimulējošiem noteikumiem, vai maksimālo cenu regulējums.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- 1) "lidosta" ir jebkura zemes platība, kas ir īpaši ierīkota, lai nodrošinātu gaisa kuģu nolaišanos, pacelšanos un manevrēšanu, tostarp palīgiekārtas, kas ir saistītas ar minētajām darbībām atbilstīgi gaisa satiksmes un pakalpojumu prasībām, tai skaitā iekārtas, kas nepieciešamas komerciālo gaisa pārvadājumu pakalpojumu veikšanai;

- 2) "lidostas administrācija" ir iestāde, kuras mērķis — attiecīgā gadījumā apvienojumā ar citiem pasākumiem vai bez tiem — saskaņā ar valsts tiesību aktiem, noteikumiem vai līgumiem ir lidostas vai lidostu tīkla infrastruktūras administrēšana un vadība un attiecīgās lidostas vai lidostu tīkla dažādo operatoru darbības koordinēšana un kontrole;
- 3) "lidostas lietotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas atbild par pasažieru, pasta un/vai kravu gaisa pārvadājumiem uz attiecīgo lidostu vai no tās;
- 4) "lidostas maksa" ir maksājums, ko iekasē par labu lidostas administrācijai un ko maksā lidostas lietotāji par tāda aprīkojuma un tādu pakalpojumu izmantojumu, kurus nodrošina vienīgi lidostas administrācija un kuri ir saistīti ar gaisa kuģa nolaišanos, pacelšanos, apgaismojumu un novietošanu, kā arī ar pasažieru un kravu apkalpošanu;
- 5) "lidostu tīkls" ir lidostu grupa, kuru dalībvalsts ir pienācīgi nozīmējusi un kuru pārvalda viena lidostas administrācija.

3. pants

Nediskriminācijas princips

Dalībvalstis nodrošina, ka lidostas maksas nav diskriminējošas pret lidostas lietotājiem saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem. Tas neizslēdz iespēju sabiedrības un vispārējās interesēs lidostas maksas pielāgot, tostarp saistībā ar vides jautājumiem. Šādai pielāgošanai izmantotie kritēriji ir atbilstīgi, objektīvi un pārredzami.

4. pants

Lidostu tīkls

1. Dalībvalstis lidostu tīkla administrācijai var ļaut izveidot kopīgu un pārredzamu lidostas maksu iekasēšanas sistēmu, kas aptver lidostu tīklu.
2. Dalībvalstis var ļaut lidostu administrācijai lidostām, kas sniedz pakalpojumus vienā un tajā pašā pilsētā vai konurbācijā, piemērot vienādas lidostas maksas visām attiecīgajām lidostām, ar nosacījumu, ka katra no šīm lidostām pilnībā ievēro 6. pantā noteiktās pārredzamības prasības.

5. pants

Konsultācijas un tiesiskā aizsardzība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katrā lidostā tiek noteikta obligāta regulāru konsultāciju procedūra starp lidostas administrāciju un lidostas lietotājiem vai to pārstāvjiem vai asociācijām par lidostas maksu sistēmas darbību un lidostas maksu lielumu, kā arī atbilstīgā gadījumā konsultācijām par sniegto pakalpojumu kvalitāti. Šādas konsultācijas notiek ne retāk kā vienu reizi gadā, ja vien iepriekšējās konsultācijās laikā par to nav panākta cita vienošanās. Ja pastāv lidostas pārvaldības iestādes un lidostu lietotāju daudzgadu vienošanās, tad konsultācijas notiek tā, kā to

paredz šī vienošanās. Dalībvalstīm ir tiesības prasīt biežākas konsultācijas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka izmaiņas sistēmā vai lidostas maksu lielumā pēc iespējas tiek veiktas, vienojoties lidostas administrācijai un lidostas lietotājiem. Šajā nolūkā lidostas administrācija iesniedz lidostas lietotājiem jebkuru priekšlikumu par izmaiņām sistēmā vai lidostas maksu lielumā ne vēlāk kā četras mēnešus pirms to stāšanās spēkā, norādot arī ierosināto izmaiņu iemeslus, ja vien nepastāv kādi ārkārtēji apstākļi, kuri jāpamato lidostas lietotājiem, tādā gadījumā šis laika posms nav mazāks par diviem mēnešiem. Lidostas administrācija apspriežas ar lidostas lietotājiem par ierosinātajām izmaiņām un pirms lēmuma pieņemšanas ņem vērā viņu viedokli. Lidostas administrācija laikus publicē savu lēmumu vai ieteikumu pirms tā stāšanās spēkā. Lidostas administrācija pamato savu lēmumu attiecībā uz lidostas lietotāju viedokli, ja par ierosinātajām izmaiņām netiek panākta vienošanās starp lidostas administrāciju un lidostas lietotājiem.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka domstarpību gadījumā saistībā ar lēmumu par lidostas maksām, ko pieņēmusi lidostas administrācija, katra no pusēm, kā noteikts 10. pantā, var lūgt neatkarīgas uzraudzības iestādes iejaukšanos, kura izskata sistēmas vai lidostas maksu lieluma izmaiņu pamatojumu.

4. Ja lidostas maksu sistēmas vai lieluma izmaiņas, kuras nolēmusi veikt lidostas administrācija, izskata neatkarīgā uzraudzības iestāde, tās nepiemēro līdz brīdim, kamēr šī uzraudzības iestāde nav izskatījusi attiecīgo lietu. Neatkarīgā uzraudzības iestāde var pieņemt pagaidu lēmumu attiecībā uz lidostas maksu izmaiņu stāšanos spēkā.

5. Dalībvalsts var nolemt nepiemērot 3. un 4. punktu attiecībā uz lidostas maksu sistēmu vai lieluma izmaiņām tajās lidostās, kurās ir izveidota procedūra, ar kuru nodrošina ekonomisko pārraudzību. Ekonomiskās pārraudzības pasākumi var būt tādi paši, kas minēti 1. panta 5. punktā. Ja šie pasākumi ietver lidostas maksu lieluma apstiprināšanu, tos apstiprina tā pati iestāde, kura ir izraudzīta vai izveidota par neatkarīgo uzraudzības iestādi šīs direktīvas nolūkā.

6. pants

Pārredzamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka lidostas administrācija katru reizi, kad paredzētas 5. panta 1. punktā minētās konsultācijas, katram lidostas lietotājam vai lidostas lietotāju pārstāvjiem vai asociācijām sniedz informāciju par komponentiem, pamatojoties uz kuriem tiek noteikta visu to maksu sistēma vai lielums, ko katrā lidostā iekasē lidostas administrācija. Šajā informācijā iekļauj vismaz:

- a) par iekasētajām lidostas maksām nodrošināto dažādo pakalpojumu un infrastruktūras sarakstu;

- b) lidostas maksu noteikšanai izmantoto metodiku;
- c) kopējo izmaksu struktūru aprīkojumam un pakalpojumiem, uz ko attiecas lidostas maksas;
- d) no dažādām maksām gūtos ienākumus un pakalpojumu, uz ko tās attiecas, kopējās izmaksas;
- e) prognozes par situāciju lidostā ar maksām, satiksmes palielināšanos un ieguldījumu priekšlikumiem;
- f) lidostas infrastruktūras un aprīkojuma faktisko izmantojumu konkrētā laikposmā.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka lidostas lietotāji pirms katras konsultācijas iesniedz lidostas administrācijai informāciju, kā tas paredzēts 5. panta 1. punktā, jo īpaši par:

- a) satiksmes prognozēm;
- b) gaisa kuģu flotes sastāva un paredzētās izmantošanas prognozēm;
- c) attīstības projektiem attiecīgajā lidostā;
- d) prasībām attiecīgajā lidostā.

3. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem, atbilstīgi šim pantam sniegtā informācija uzskatāma par konfidenciālu vai ekonomiski aizsargājamu, un ar to attiecīgi rīkojas. Attiecībā uz lidostu administrācijām, kuru akcijas kotē biržā, ievēro attiecīgos biržas noteikumus.

7. pants

Jauna infrastruktūra

Dalībvalstis nodrošina, ka pirms jaunu infrastruktūras projektu plānu pabeigšanas lidostas administrācija apspriežas ar lidostas lietotājiem.

8. pants

Kvalitātes standarti

1. Lai nodrošinātu vienmērīgu un efektīvu lidostas darbību, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai lidostas administrācija un lidostas lietotāju pārstāvji vai asociācijas var risināt sarunas nolūkā noslēgt pakalpojumu līgumu par lidostā sniegto pakalpojumu kvalitāti. Šīs sarunas par pakalpojumu kvalitāti var noritēt kā daļa no 5. panta 1. punktā minētajām konsultācijām.

2. Jebkurā šādā pakalpojumu līgumā lidostas administrācija nosaka sniedzamo pakalpojumu kopumu, ņemot vērā faktisko lidostas maksu sistēmu vai lielumu un to pakalpojumu kopumu, kādu lidostu lietotājiem ir tiesības saņemt par samaksājām lidostas maksām.

9. pants

Pielāgoti pakalpojumi

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai lidostas administrācijai ļautu dažādot konkrētu lidostas pakalpojumu, termiņā vai termiņā daļu kvalitāti un apjomu nolūkā sniegt īpaši pielāgotus pakalpojumus vai īpaši atvēlēt termināli vai termināļa daļu. Lidostas maksu sistēmu vai lielumu var diferencēt atbilstīgi šādu pakalpojumu kvalitātei un apjomam, kā arī to izmaksām vai citam objektīvam pamatojumam. Lidostas administrācijas patur tiesības noteikt jebkādas šādas diferencētas lidostas maksas.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai jebkuram lidostas lietotājam, kas vēlas izmantot īpaši pielāgotus pakalpojumus vai īpaši atvēlētu termināli vai termināļa daļu, ir piekļuve šādiem pakalpojumiem un terminālim vai termināļa daļai.

Ja piekļuvi īpaši pielāgotiem pakalpojumiem un/vai īpaši atvēlētā terminālim vai termināļa daļai vēlas vairāk lidostas lietotāju, nekā ir iespējams nodrošināt jaudas ierobežojumu dēļ, piekļuvi nosaka uz atbilstīgu, objektīvu, pārredzamu un nediskriminējošu kritēriju pamata. Šos kritērijus nosaka lidostas administrācija, un dalībvalstis var pieprasīt, lai tos apstiprinātu neatkarīga uzraudzības iestāde.

10. pants

Neatkarīga uzraudzības iestāde

1. Dalībvalstis ieceļ vai izveido neatkarīgu iestādi kā valsts neatkarīgu uzraudzības iestādi, lai nodrošinātu to pasākumu pareizu piemērošanu, kas paredzēti atbilstīgi šai direktīvai, un uzņemtos vismaz 5. pantā noteiktos uzdevumus. Šī iestāde var būt tā pati iestāde, kurai dalībvalsts uztic piemērot papildu reglamentējošos pasākumus, kas minēti 1. panta 5. punktā, tostarp maksu sistēmas un/vai lidostas maksu lieluma apstiprināšanu, ja tā atbilst šā panta 2. punktā minētajām prasībām.

2. Dalībvalstis garantē neatkarīgās uzraudzības iestādes neatkarību, nodrošinot, ka tā ir juridiski nošķirta un funkcionāli neatkarīga no jebkuras lidostas administrācijas un jebkura gaisa pārvadātāja. Dalībvalstis, kuras saglabā īpašumtiesības uz lidostām, lidostas administrācijām vai gaisa pārvadātājiem vai saglabā kontroli pār tiem, nodrošina, ka funkcijas saistībā ar šīm īpašumtiesībām vai kontroli nepiešķir neatkarīgajai uzraudzības iestādei. Dalībvalstis nodrošina, ka neatkarīgā uzraudzības iestāde īsteno savas pilnvaras objektīvi un pārredzami.

3. Dalībvalstis paziņo Komisijai neatkarīgās uzraudzības iestādes nosaukumu un adresi, tai uzticētos uzdevumus un pienākumus un veiktos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību 2. punktam.

4. Dalībvalstis var izveidot neatkarīgās uzraudzības iestādes finansēšanas mehānismu, kas var ietvert maksu iekasēšanu no lidostas lietotājiem vai lidostas administrācijām.

5. Neskarot 5. panta 5. punktu, dalībvalstis nodrošina vajadzīgos pasākumus, kas attiecas uz sistēmu vai lidostas maksu lielumu, tostarp pakalpojumu kvalitāti, lai neatkarīgā uzraudzības iestāde saistībā ar domstarpībām, kas minētas 5. panta 3. punktā, varētu:

- a) izveidot procedūru lidostas administrācijas un lidostas lieto-tāju domstarpību risināšanai,
- b) noteikt nosacījumus, saskaņā ar kuriem šīs domstarpības var izskatīt neatkarīgā uzraudzības iestāde. Tā var, jo īpaši, noraidīt sūdzības, kas nav atbilstīgi pamatotas vai adekvāti dokumentētas,
- c) noteikt kritērijus, ar kuru palīdzību domstarpības izvērtēs, lai tās risinātu.

Šīs procedūras, nosacījumi un kritēriji ir nediskriminējoši, pārre-dzami un objektīvi.

6. Veicot 5. pantā izklāstīto sistēmas vai lidostas maksu izmaiņu pamatojuma izpēti, neatkarīgajai uzraudzības iestādei ir pieejama vajadzīgā informācija no iesaistītajām pusēm un tai ir jākonsultējas ar šīm pusēm, lai tā pieņemtu lēmumu. Tā pieņem lēmumu pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc sūdzības saņemšanas. Neatkarīgās uzraudzības iestādes lēmumi ir saistoši, bet tos var pārskatīt parlamentā vai tiesā atbilstīgi dalībvalsts procedūrām.

7. Neatkarīgā uzraudzības iestāde par savu darbību publicē gada pārskatu.

11. pants

Ziņojumi un pārskatīšana

1. Komisija līdz ... (*) iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, novērtējot gūtos panākumus direktīvas mērķa sasniegšanā, kā arī, ja vaja-dzīgs, jebkuru attiecīgu priekšlikumu.

2. Dalībvalstis un Komisija sadarbojas, piemērojot šo direk-tīvu, jo īpaši attiecībā uz informācijas apkopošanu 1. punktā minētajam ziņojumam.

12. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs līdz ... (**) stājas spēkā normatīvie akti un administratīvie noteikumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direk-tīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikā-cijai. Dalībvalstis nosaka kārtību, kādā izdarāmas šādas atsaucis.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to tiesību aktu, kurus tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva, galvenos noteikumus.

13. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

14. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

....

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

...

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

...

(*) Četri gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

(**) 36 mēneši pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTS

I. IEVADS

1. Komisija 2007. gada 29. janvārī nosūtīja Padomei minēto priekšlikumu. Priekšlikums pamatots uz EK līguma 80. panta 2. punktu.
2. Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padome 2007. gada 29. un 30. novembra sanāksmē panāca vispārēju pieeju par priekšlikumu.
3. Eiropas Parlaments (referents *Ulrich Stockmann* kungs (PSE-DE)) 2008. gada 15. janvārī balsoja par priekšlikumu pirmajā lasījumā. EP atzinumā ir 45 grozījumi.
4. Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padome 2008. gada 7. aprīlī panāca politisku vienošanos par priekšlikumu, pieņemot vairākus no EP pirmajā lasījumā ierosinātajiem 45 grozījumiem (dok. 8017/08). No tās izrietošo kopējo nostāju Padomei paredzēts pieņemt 2008. gada 23. jūnijā.

II. MĒRĶIS

Ierosinātās direktīvas mērķis ir noteikt kopējus principus lidostas maksu iekasēšanai Kopienas lidostās. Ar to paredz precizēt attiecības starp lidostu operatoriem un lidostu lietotājiem, pieprasot pārskatāmību, konsultēšanos ar lietotājiem un nediskriminācijas principa ievērošanu, aprēķinot no lietotājiem iekasējamās maksas apjomu. Turklāt direktīvas mērķis ir dalībvalstīs izveidot spēcīgas, neatkarīgas iestādes, kas izšķirtu un risinātu domstarpības, lai tām rastu ātru risinājumu.

III. KOPĒJĀS NOSTĀJAS ANALĪZE

1. *Vispārīga informācija*

Eiropas Parlaments (EP) 2008. gada 15. janvāra plenārsēdē pieņēma 45 grozījumus Komisijas priekšlikumā. Izmaiņas Komisijas priekšlikumā ir atspoguļotas Padomes kopējā nostājā (sk. zemāk 2. a punktā), kurā ietverti daudzi ierosinātie grozījumi, kas pārņemti

— vai nu vārds vārdā (EP grozījumi Nr. 8, 10, 11, 45) vai

— pēc būtības, izmantojot līdzīgu formulējumu (EP grozījumi Nr. 1, 2, 3, 15, 23, 28, 29).

Tomēr ievērojams skaits grozījumu nav atspoguļoti kopējā nostājā, jo Padome uzskatīja —

1. vai nu tie bija lieki, jo šos jautājumus jau regulē citi instrumenti, kas pieņemti pēc tam, kad EP bija pieņēmis atzinumu; vai arī
2. tie ņemti vērā citur tekstā, jo kopējā nostājā ir mainīts Komisijas sākotnējais priekšlikums.

2. *Konkrēti jautājumi*

a) *Galvenās izmaiņas Komisijas priekšlikumā*

Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Padome ievieša vairākas izmaiņas, kuras varētu rezumēt šādi:

— *Ierosinātās direktīvas darbības joma*, 1. pants

Komisija sākumā ierosināja iekļaut darbības jomā visas lidostas, kas apkalpo vairāk kā 1 miljonu pasažieru gadā. Padome vienojās palielināt minēto robežlielumu līdz 5 miljoniem, kā arī iekļaut darbības jomā katras dalībvalsts lielāko lidostu. Šāda darbības joma arī saskan ar EP atzinumu.

— *Maksas pielāgošana vides un citām sabiedrības interesēm*, 3. pants

Padome vienojās iekļaut šo iespēju pantā par nediskriminācijas principu. Šis papildinājums atspoguļo dalībvalstu vēlmi nodrošināt iespēju veicināt videi labvēlīgāku gaisakuģu izmantojumu, pielāgojot lidostu nodevas, kā arī citus mērķus.

— *Saikne ar izmaksām*, 8. apsvērumus

Šis apsvērumus atspoguļo līdzsvarotu kompromisu starp dalībvalstu vēlmi, lai lidostas maksas būtu cieši saistītas ar sniegto lidostas pakalpojumu izmaksu līmeni (saskaņā ar Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) politikas ieteikumiem par lidostas maksām) un starp pienācīgu elastīguma pakāpi citām dalībvalstīm, tostarp tām, kas uzskata, ka šī saistība varētu ietekmēt lidostu tīklu darbību, jo dažām dalībvalstīm ir vajadzīga elastība, lai izmantotu komerciālus ienākumus lidostu tīklā.

— *Lidostu tīkls un lidostu sistēma*, 2. panta 5. punkts un 4. pants

Padome vienojās, ka direktīvas projekta tekstā ir jāievieš lidostu tīkla definīcija. Turklāt tās uzskatīja, ka būtu piemēroti iekļaut tekstu, kas nodrošinātu, lai lidostām, kas sniedz pakalpojumus vienā un tajā pašā pilsētā vai aglomerācijā, varētu būt vienota iekasēšanas sistēma.

— *Ekonomiskās pārraudzības pasākumi*, 5. panta 5. punkts

Padome uzskatīja, ka būtu lietderīgi pievienot noteikumu par ekonomiskās pārraudzības pasākumiem, saskaņā ar ko dalībvalstīm, kuras izmanto ekonomiskās pārraudzības sistēmas, nav jāpiemēro šajā direktīvā izklāstītā domstarpību izšķiršanas procedūra. Šo pamato ar to, ka ekonomiskā pārraudzība sniedz aizsardzības pakāpi, kas ir vismaz līdzīga šajā direktīvā paredzētajai.

— *Direktīvas transponēšanas termiņš*, 12. pants

Attiecībā uz direktīvas transponēšanu valsts tiesību aktos Padome pagarināja prasīto termiņu līdz 36 mēnešiem, lai dalībvalstīm atvēlētu pietiekami daudz laika veikt nepieciešamos pasākumus direktīvas īstenošanai.

b) Eiropas Parlamenta grozījumi

Padome turklāt izskatīja vairākus grozījumus, kurus gan tā neiekļāva kopējā nostājā. Minētos jautājumus varētu rezumēt šādi:

— *Drošības maksas*

Attiecīgie grozījumi Nr. 4, 13, 37–41

Kopējā nostājā neiekļāva grozījumus par drošības finansējumu, uzskatot — uz šo Eiropas Parlamentam svarīgo jautājumu ir jau atbildēts ar to, ka stājusies spēkā jaunā Regula par civilās aviācijas drošību (Regula 300/2008). Šo jautājumu ņems vērā arī topošajā Komisijas politikas iniciatīvā.

— *Iepriekšējs finansējums*

Attiecīgie grozījumi Nr. 31, 32

Kopīgajā nostājā atzīst jaunu infrastruktūras projektu nozīmi un nodrošina to finansēšanas iespēju, vienlaikus aizsargājot lidostas lietotāju intereses. Šis princips jau ir minēts ICAO tekstos, bet Padome uzskatīja, ka tas galvenokārt pamatots uz vienas kases struktūru un uz pilnīgu saikni ar izmaksām. Tā kā šie iepriekšējā finansējuma principi nav noteikti ierosinātajā direktīvā, Padome uzskatīja par piemērotāku tos neiekļaut savā kopējā nostājā, ņemot vērā to, ka dalībvalstīm bija atšķirīgas pieejas un vajadzību saglabāt zināmu elastību. Komisija nav pieņēmusi šos grozījumus.

— *Vienas vai divkāršas kases sistēma*

Attiecīgie grozījumi Nr. 6, 22

Padome uzskatīja, ka ir jāparedz izveidot kopēju sistēmu, ar ko regulē lidostas maksas pamatiezīmes un maksas noteikšanas veidu, bet arī ņēma vērā, ka dalībvalstīm būtu jābūt rīcības brīvībai, atļaujot vienu vai divkāršu kasi vai arī abu sistēmu kombināciju, bez pienākuma pieņemt tiesību aktus, kas noteiktu kā obligātu vienu no šīm sistēmām, vai arī piešķirot lidostām tiesības izvēlēties kases veidu. Tādēļ kopējā nostājā neiekļāva nekādus īpašus noteikumus par šo jautājumu.

— *Piemērošana visām lidostām tīklā*

Attiecīgie grozījumi Nr. 9, 14

Kopējā nostājā šos grozījumus nepieņēma tādēļ, lai saglabātu saskaņotību ar vispārējo pieeju tīkliem, īpaši attiecībā uz tīklu nediskrimināciju dalībvalstu vidū, un lai atteiktos no liekas birokrātijas mazās lidostās; grozījumiem nav arī īstas praktiskas vajadzības, jo Padome uzskata, ka savstarpējās subsidēšanas risks ir nepamatots.

— *Citi grozījumi*

Kopējā nostājā vairākus grozījumus neiekļāva trīs iemeslu dēļ:

- Padome uzskatīja, ka tie nav atbilstīgi direktīvas projekta principiem un pieejai;
- Padome uzskatīja, ka šo grozījumu formulējums nebija pietiekami skaidrs un varētu izraisīt juridisku neskaidrību, jo tos varētu interpretēt dažādi;
- Padome uzskatīja, ka tie nebūtu praktiski īstenošanai dalībvalstīs, īpaši grozījumi, ar ko nosaka termiņus, kurus dalībvalstis uzskatīja vai nu pārāk īsus vai pārāk ilgus.

Minētie grozījumi ir šādi:

- konkurences un valsts atbalsta principi (daļa no Nr. 7, 16, 24, 25, 26);
- nediskriminācija (Nr. 34, 35, 36);
- noteikumi par neatkarīgas uzraudzības iestādes iekļaušanos un par pilnvarotās iestādes norīkošanu (19, 21, 42, 43);
- pakalpojumu līmenis un pakalpojumu kvalitāte (Nr. 5, 27, 33);
- atsauce uz faktoriem, kas nosaka maksas līmeni (Nr. 12);
- konsultācijas (Nr. 17);
- termiņš, lai informētu par izmaiņām iekasēšanas sistēmā (Nr. 18);
- sūdzību pieņemamība (Nr. 20);
- pārskatāmība (Nr. 30);
- neatkarīgas uzraudzības iestādes lēmuma termiņš (Nr. 44).

IV. SECINĀJUMS

Padome uzskata, ka šī kopējā nostāja ir līdzsvarota un tajā ievēroti Komisijas priekšlikuma mērķi un uzdevumi. Tajā ņemti vērā arī Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma rezultāti.

Padome norāda uz neoficiālajām sarunām, kas jau notikušas starp Padomi un Eiropas Parlamentu un paļaujas, ka apzinātie kompromisa teksti ļaus šo direktīvu nekavējoties pieņemt tuvākajā nākotnē.